

אנטישמיות שחורה באמריקה: המצב בעבר ובהווה

יוניס ג' פולק | 1 ביוני, 2022

יוניס ג' פולק, פרופסורית להיסטוריה וללימודי יהדות (בדימוס) באוניברסיטת צפון טקסס, מנתחת את התפתחותן של תפיסות אנטישמיות ואנטי־ציוניות מבוססות גזע, את התפשטותן ואת השתרשותן בקרב האוכלוסייה השחורה בארצות־הברית החל מתקופתו של מלקולם אקס ועד תנועת Black Lives Matter בימינו.

כבר מתחילת המאה ה־20 מיצבה את עצמה יהדות אמריקה כבעלת הברית המשמעותית ביותר של הקהילה השחורה במאבק לאינטגרציה ולצדק לבני כל הגזעים. המאמר הזה בוחן איך, מתי ומדוע התערערה הברית הזאת עד להתפרקותה ומי עירער אותה, ומפורטים בו הגורמים לכך שמחליף אותה קשר הולך ומתחזק בין הקהילה השחורה לערבים בכלל ולערבים הפלסטינים בפרט, שהשחורים רואים בהם בני גזע לא לבן שמתנגדים לגזענות. הוא מתחקה אחר ההתפשטות וההתחזקות של התפיסה האנטישמית/אנטי־ציונית בקרב האוכלוסייה השחורה - תפיסה שמתבססת על נימוקים גזעניים. מדובר בתהליך המלווה בהתפרקות הברית בין האוכלוסייה השחורה לבין היהודים ובהתפתחות של קשרים חדשים בין האוכלוסייה השחורה לערבים החל משנות ה־60 של המאה הקודמת ועד ימינו. בהמשך נבחנות במאמר הן התגובה והן חוסר התגובה של מנהיגים יהודים ושחורים להתפשטות התפיסות הרעילות האלה.

יוניס ג' פולק קיבלה את הדוקטורט שלה מאוניברסיטת קולומביה. היא פרופסור להיסטוריה וללימודי יהדות (בדימוס) באוניברסיטת צפון טקסס. היא העורכת של סדרת הספרים Antisemitism in America (בהוצאת Academic Studies Press) ועורכת שותפה של שני כרכי האנציקלופדיה עטורת הפרסים Encyclopedia of American Jewish History (שאותה היא ערכה יחד עם סטפן ה' נורווד). אלה הם כמה מהפרסומים שלה: "Robbing the Jews: The Antisemitic Roots of the Nation of Islam's Belief System", שפורסם ב־2021 ב־"Happy Dhimmis, Happy Darkeys": Myths Past & Present, National Resilience, Politics and Society 3 (1); "Poisoning the Wells: Antisemitism in Contemporary America", שערך קורין א' בלאקמר ואנדרו פסין (ISGAP, 2021); "White Devils, Satanic Jews: The Nation of Islam from Fard to Farrakhan", שפורסם ב־2020 ב־Modern Judaism 40 (2); "Racializing Antisemitism: Black Militants, Jews, & Israel, 1950 – Present", שפורסם ב־2013. היא יזמה את ההחלטה ואת ההצהרה שפירסמה האגודה ההיסטורית האמריקאית (American Historical Association) בנושא היהודים ועבדות (שאותה היא ניסחה בשיתוף עם דויד בריון דיוויס וסימור דרשר).

הקדמה: תחילת התהליך

המתקפה הקולנית של ארגוני שחורים מיליטנטיים נגד היהודים ונגד המדינה היהודית התחילה באמצע שנות ה-60 של המאה הקודמת, אפילו לא דור אחד אחרי השואה, כשחברות שונות באמריקה התאגידית החלו להעסיק יהודים, אוניברסיטאות חדלו מהנוהל לקבוע מכסות לקבלת יהודים ללימודים, והחל ביטול של הסכמים שאסרו על מכירת בתים ליהודים.

סקרים שנערכו מאז ועד היום מראים בקביעות ששיעור האפרו־אמריקאים שמאמצים דימויים אנטישמיים גבוה יותר משיעור הלבנים שמאמצים אותם וכן שהאיבה "חזקה יותר בקרב צעירים שחורים... ומשכילים יותר" (Schneider, 1984). לפי מחקר שנערך ב־1970, 73% מהשחורים בשנות ה-20 לחייהם דורגו גבוה במדד האנטישמיות לעומת 35% מהשחורים בני 50 ויותר. שלא כמו בתקופת פעילותה של התנועה האפרו־אמריקאית לזכויות האזרח, הרי מסקר שנערך ב־1978 בקרב חברי "ההנהגה השחורה" עולה ש־81% מהם הסכימו עם הקביעה ש"הכסף חשוב ליהודים יותר מבני אדם", ומסקר אחר, שנערך ב־1975, עולה ששני שלישים מהם היו "אדישים לשאלת קיומה של מדינת ישראל" (Friedman, 1995). הערכות כוללות בנוגע לשכיחות האנטישמיות בקרב שחורים ולבנים חשפו הבדלים בולטים: ב־1981 נמצא ש־42% מהשחורים ורק 20% מהלבנים הסכימו עם האמירה ש"היהודים צברו יותר מדי כוח בארצות־הברית" (Schneider, 1984). כרבע מאה מאוחר יותר, בשנת 2005, הפער נשמר: 36% מהנשאלים האפרו־אמריקאים הפגינו "תפיסות אנטישמיות מוצקות" - פי ארבעה יותר משיעור הלבנים שהפגינו תפיסות דומות (Anderson, 2005). הפער הזה בין הגזעים בא לידי ביטוי אפילו בחלוקה הפוליטית: בשנת 2020 אימצו 42% ממי שנחשבו "ליברלים שחורים" סטריאוטיפים אנטישמיים לעומת 15% בלבד ממקביליהם הלבנים (Sales, 2021).

למרות כל ההוכחות בשטח לשנאת יהודים מתמשכת, מעט מאוד מנהיגים שחורים גינו אותה בגלוי. רבים מצאו מפלט בנוסחה שניסח הסופר האפרו־אמריקאי ג'יימס בולדווין בשנת 1972 שלפיה "המוחלשים, מעצם הגדרתם, אינם יכולים להיות גזענים". הנרי לואיס גייטס ג'וניור, יו"ר המחלקה ללימודי תרבות אפריקה והתרבות האפרו־אמריקאית באוניברסיטת הרווארד הכיר בכך ש"הסיסמה הזאת... תשמש בקלות יתרה מדי כחנינה כוללת לכל תפיסה... גזענית בקרבנו" (Gates, 1992). ואכן גם כיום "לוחמים נגד גזענות" ממשיכים להדהד את האמרה "גזענות היא שילוב של דעה קדומה ושל כוח". כתוצאה מהפצתה של התפיסה הזאת מסביר הסופר ג'ון פול פאגנו ש"אפילו שנאת יהודים נלהבת... יכולה להתקבל בהבנה אם האנטישמי שמביע אותה נתפס קודם כקורבן" (2016).

הקבלה הזאת היא שתרמה לכך שסטודנטים אקטיביסטים שחורים סיפקו את הבמה לגורמים מיליטנטיים כדי להביע תוכחות אנטישמיות. בנאום שנשא באוניברסיטת מרילנד ב־1986 אמר קוואמי טרו (לשעבר, סטוקלי קרמייקל) ש"ציוני טוב הוא ציוני מת!" כשסטודנטים יהודים מחו על האמירה, הייתה תגובתו של איגוד הסטודנטים השחורים להזמין אותו לשאת דברים פעם נוספת בתשלום גבוה יותר (Pollack, 2011; Norwood, 2013).

בריאיון שנתן ב־1989 טען "פרופסור גריף" - "שר ההסברה" של להקת הראפ Public Enemy - שהיהודים אחראים "לרוב הרוע בעולם" ואף פירט: לדבריו, "ליהודים יש אחיזה באמריקה והיסטוריה של רצח שחורים" (Altschuler & Summers, 2011). איגוד הסטודנטים השחורים באוניברסיטת קולומביה התעלם ממחאתם של ארגונים יהודיים ואיפשר לו לנאום בקמפוס האוניברסיטה ולקבל חשיפה רחבה יותר. לרוב, סטודנטים שחורים הגנו על אמירותיו השערורייתיות של הדובר באומרם ש"בכל מה שהוא אמר יש גרעין של אמת". כך, למשל, הוא טען ש"היהודים שולטים בכל הכסף בארצות־הברית - זאת האמת, זו אינה דעה קדומה" (Norwood & Pollack, 2020). אחרי שספג את המסר על פלישתם של היהודים לחברה, כתב אחד הסטודנטים בירחון לסטודנטים שחורים ש"היהודים לבנים" ממשיכים "לטמא וללכלך את העולם ולחרבן עליו" והזהיר ש"היהודים לבנים... אינם יכולים לצפות שמישהו יכבד את האנושיות שלהם או יגן עליה או אפילו יזיל דמעה כשיקרה להם אסון" (Pollack, 2011; Pollack, 2008).

כמה פוליטיקאים ואנשי תרבות שחורים קידמו גרסה מבוססת גזע של אנטישמיות גם בקמפוסים וגם מחוצה להם. אף על פי שיהודים אמריקאים הם הקבוצה האתנית הדתית שהכי מעורבת במאבק למיגור האפליה על בסיס גזע, טענו האנטישמים החדשים ללא הפסק שהיהודים הם אויביהם הגדולים ביותר של השחורים. הם עיוותו את המציאות והציגו את היהודים כמי שנחושים לסכל כל התקדמות של השחורים. בעוד שבמשך מאות שנים האשימו גורמים אנטישמיים את היהודים בפיתוח הקפיטליזם והקומוניזם, הרי מיליטנטים שחורים ראו ביהודים אחראים לפיתוח הקפיטליזם הגזעי, שמטרתו העליונה היא לשעבד ולנצל את השחורים. היו בהם מי שלימדו שבהיסטוריה היהודים מעולם לא היו עבדים, אבל הם שהובילו את שעבוד השחורים. היהודים, לפי הגישה הזאת, היו תמיד התוקפן ואף פעם לא הקורבן, ואם הם היו קורבנות, הרי הם סבלו לכל היותר ארבע או חמש שנים.

במאה ה־14 האשימו הנוצרים את היהודים בהרעלת בארות ברחבי אירופה שגרמה להתפשטות "המוות השחור". בתקופה המדוברת מיליטנטים שחורים האשימו את היהודים ב"הרעלת השכונות". הם רואים ביהודים אחראים לכל הרעות החולות שמפרקות את הקהילות השחורות, וכאז גם עכשיו מוגדרים היהודים "משרתיו של השטן". בעבר הואשמו היהודים שהם מנצלים איכרים נוצרים תמימים, ואילו האנטישמים החדשים טוענים שהם עלוקות ש"מוצצות את דמה של האומה השחורה" (Norwood & Pollack, 2020).

עשרות שנים לפני אימוץ המושג "הֶצְטֵלְבִּיּוּת" (Intersectionality) (שפירושו אפליה רב־ממדית, למשל על רקע של גזע, של מגדר, של נטייה מינית וכדומה) קידמו גורמים פוליטיים ותרבותיים מיליטנטים בקרב הקהילה השחורה נרטיב של הקבלה בין דיכוי האפרו־אמריקאים לדיכוי הערבים: יהודים לבנים/גזענים הואשמו בקולוניזציה של שתי האוכלוסיות האלה.

הליגה הערבית וארגון הסטודנטים הערבים, ששימש צבא שלה בקמפוסים, שיכנעו אותם שבניגוד לישראל, שמפלה אנשים לא לבנים, מדינות ערב דוגלות בשוויון זכויות, ושתומכי

ישראל הם "שותפים לפשעי הקולוניאליזם והאימפריאליזם". מטרתם הייתה לכרות ברית עם אחיהם כהי העור. כך, למשל, הצהיר סטוקלי קרמייקל ב־1968 שהשחורים "החלו להכיר ברשע של הציונות, ואנחנו נילחם כדי למחוק אותה מעל פני האדמה בכל מקום שבו היא קיימת, בין אם בגטאות בארצות־הברית או במזרח התיכון". הוא הוסיף שהשחורים "מוכנים להרים את נשקם ולמות אם יהיה בכך צורך כדי לעזור לשחרר את הערבים בפלסטין" (Pollack, 2013).

ההתקפות והעמדות האלה מקורן בנרטיב גזעני שאימצו יותר ויותר פעילים שחורים שהניחו כי קיימת אחדות בין כל האנשים כהי העור והתייחסו בחשדנות רבה לבריתות בין גזעים שונים. הסכסוך הערבי־ישראלי נתפס רק מנקודת המבט של מאבק בין־גזעי. הם התבססו על המיתוס העתיק שלפיו יהודים הם רמאים ופירשו את תמיכת היהודים בשחורים כאמצעי ערמומי שמטרתו לשעבד אותם. מנקודת המבט שמתמקדת ביחסים בין גזעים, רק השחורים או כהי עור אחרים נחשבים לקורבנות. בהדרגה פלגים אקטיביסטיים רבים החלו להתמקד ביהודים מתוך נחישות למחוק את הזהות שלהם - היותם קורבנות - ולהחליף אותה בנרטיב אחר.

הנרטיב המיליטנטי הגיע לקהל אפרו־אמריקאי גדול, וסקר נרחב שנעשה ב־1981 העלה ש"מתוך כל תת־הקבוצות הגדולות באוכלוסייה, השחורים הפנינו את המידה המועטה ביותר של תמיכה [בישראל]": 35% מתוכם "לא תמכו" בישראל ורק 20% "תמכו במידה רבה". מהסקר עולה ש"ההבדלים המהותיים ביותר בין הגזעים זהו בשאלות שמתייחסות לפלסטינים כאל גזע מיעוטים לכאורה שסובל מדיכוי". האנליסט החברתי צ'רלס סילברמן הסיק שבעיני המיליטנטים, "הפלסטינים הם 'השחורים' של המזרח התיכון" (Silberman, 1979). סטודנטים שחורים הפנימו היטב את הנרטיב הזה. ב־1991 התפרסם בעיתון של מורהאוז קולג', שהוא קולג' יוקרתי לשחורים באטלנטה, מאמר מערכת שכותרתו היא "מהי הציונות?" לפי המאמר, "הציונות היא קנוניה בין־לאומית מאורגנת וממומנת היטב ששולטת בסדר היום הפיננסי והפוליטי בארצות־הברית ובאירופה ומשתמשת בה כבמאחז לגזל ולקולוניזציה של אדמות העם הפלסטיני. היא משתמשת בטרור וברצח כדי להשיג את מטרותיה" (Anti-Defamation League [ADL], 1992).

הגורמים שעיצבו את האנטישמיות השחורה

מלקולם אקס הוא האב המייסד של האנטישמיות השחורה בת זמננו. הוא הצטרף רשמית לתנועת "אומת האסלאם" (NOI) ב־1952, עם שחרורו מהכלא, והפך לדובר המרכזי שלה עד לפרישתו המתוקשרת מהארגון במרס 1964. אחרי ההתנקשות בחייו ב־21 בפברואר 1965 הועלה מלקולם אקס לדרגת קדוש, ו"תמונתו והפילוסופיה שלו התפשטו בכל מקום שהיו בו ריכוזים של סטודנטים שחורים, מטוגלו קולג' ועד הרוארד" (Turner, 1969).

הנושא המרכזי במסר של מלקולם אקס, שתרם רבות לפופולריות שלו, היה תפיסתו שהיהודים הם "עלוקות" שמוצאות את דמם של "מי שמכונים הכושים של אמריקה" (Norwood &)

(Pollack, 2020). הוא ביקר שוב ושוב את כל בעלי החנויות היהודים הגזלנים לכאורה בשכונות השחורות ש"עשקו וגזלו את כולם... היהודים הם אלה שמנהלים את החנויות הרעועות שבהן מוכרים לכם אוכל גרוע" (Pollack, 2011). הוא אמר לקהלים מרותקים שהיהודים "שולטים ב-90% מהעסקים בכל קהילה שחורה בין האוקיינוס האטלנטי לאוקיינוס השקט" (Norwood & Pollack, 2020).

מלקולם אקס הדגיש מאוד את הסטריאוטיפ של היהודי צמא הדם. הוא ראה בעיני רוחו סוחרים יהודים שנמלטים בחשכה "עם עוד שק כסף שהם גזלו מהגטו" והאשים אותם ש"הם מוצצים את דמם של הכושים כדי לקיים את מדינת ישראל... ישראל היא רק עוד בית תמחוי שמממן בכספים שנגזלו מהפראירים באמריקה" (Norwood & Pollack, 2020).

מלקולם אקס היה נחוש בדעתו לפרק את הברית בין השחורים ליהודים. הוא טען שוב ושוב שהיהודים אינם פרוגרסיבים. לטענתו, "אפשר למצוא המון יהודים שההשקפות שלהם נאציות". הוא הכיר בכך שהיהודים "הם הקבוצה הלבנה הכי פעילה... בתנועה השחורה לזכויות אדם" (Pollack, 2011), אבל לדבריו, היהודים התחמנים הצטרפו לארגון לזכויות אדם ומימנו אותו כדי "לשלוט במאבק של השחורים ולהגביל אותו", לחתור תחת ההתקוממות של "ההמונים השחורים הנדכאים" כאן ב"מעוז האחרון של עליונות לבנה". היהודים והנהגת "אווהל הדוד טום" שהם בחרו הציתו "שרפות מלאכותיות" בניסיון "נואש" לסכל את "המהפכה השחורה" שכבר "הכחיזה את העליונות הלבנה באפריקה ובאסיה" ו"עכשיו היא תוססת בקרב... המוני השחורים כאן במדינה" (Norwood & Pollack, 2020).

מלקולם אקס גם הוביל בקהילה השחורה את השינוי בתפיסת השואה ובתפיסה שלפיה היהודים הם קורבן. הנרטיב צריך היה להתמקד אך ורק בסבלם של השחורים. "הרי", הוא אמר, "היטלר רצח רק 6 מיליון יהודים... אל תיתנו לאף יהודי להציק לכם ולגרם לכם לבכות בגללו... 100 מיליון מאיתנו נחטפו והובאו לכאן, 100 מיליון. ועכשיו כולם מזילים דמעה על קומץ קטן של יהודים... מה בנוגע ל-100 מיליון הקורבנות שלנו? חוץ מזה, הוא הסביר, "היהודים הביאו את זה על עצמם" (Pollack, 2011).

האמת היא, שבמהלך התקופה של סחר העבדים האטלנטי נחטפו מאפריקה ושוועבדו 10 מיליון איש, ורק 4% מהם הובאו לאזור שלימים הפך לארצות הברית. כלומר, מדובר בכ-400 אלף איש. ובניגוד ליהודים, האוכלוסייה המשועבדת בארצות הברית גדלה במהירות בריבוי טבעי, כך שעד 1850 היא מנתה יותר מ-30% מהפזורה האפריקאית ברחבי העולם. ולמרות העובדות האלה, הנרטיב של מלקולם אקס התקבל כאמת מוחלטת.

מלקולם אקס היה נחוש בדעתו לא רק לפרק את הברית בין השחורים ליהודים, אלא גם לחשל במקומה קשר חזק בין השחורים לערבים. בנסיעתו לערב הסעודית ב-1959 אמר מלקולם אקס למארחיו ש"מיליוני כהי עור בארצות הברית" יפגינו "סימפטיה למטרה הערבית" כי הם "קשורים לערבים בקשרי דם". שם הוא מצא את "מולדתו" - גן עדן לכל הגזעים, בדיוק כמו

שלמד ב־NOI - והצהיר בשמחה שהוא לא ראה "מוסלמים שמאמינים בדעות קדומות שמבוססות על צבע עור". הוא היה נואש להוכיח שמדינות ערב הן ערש המולדת של השחורים ולכן התעלם משוקי העבדים שעדיין פעלו בהן. כידוע, בכמה מדינות ערביות/מוסלמיות נמשך שעבוד של שחורים עד סוף המאה ה־20. אפילו בשנות ה־60 של המאה ה־20 "מוסלמים שעלו לרגל למכה עדיין מכרו עבדים כשהגיעו אליה... והשתמשו בהם כבהמחאות בנקאיות חיות" (Davis, 2006). הוא לא ידע - או לא רצה לדעת - על ההיסטוריה הארוכה של "בוז על בסיס גזע" שהיה נפוץ במדינות ערביות/מוסלמיות. המלומד הטוניסאי המוסלמי אבן ח'לדון (1332-1406), שנחשב לאחד ההוגים החברתיים החשובים של ימי הביניים, והרבה כותבים ערבים הושפעו מהשקפותיו, הסביר ששחורים היו "ככלל כנועים ומותאמים לעבדות, כי יש בהם מעט מאוד מן האנושי, ויש להם תכונות דומות מאוד לאלה שמאפיינות בעלי חיים טיפשים". ההיגיון הזה, שמצדיק שעבוד על בסיס גזע, נשמע בשנים מאוחרות יותר בדרום ארצות־הברית. כמו כן כותבים ערבים ופרסים "קישרו לעיתים קרובות בין שחורים לקופים" (Davis, 2006).

מעל לכול, מלקולם אקס הדגיש את ההקבלות בין נחישותם של היהודים לדכא את ההתקוממות של המוני השחורים בארצות־הברית לרצון לקטוע באיבה את "ההתעוררות" ואת ההתפתחות של שחורים ושל כהי עור אחרים באפריקה ובמזרח התיכון. בספטמבר 1964, בזמן ששהה בקהיר, הוא ביטא אידיאולוגיה אנטי־ציונית בוטה ששורשיה האנטישמיים היו ברורים. לטענתו, "ישראל הציונית" שיכללה את התפיסה המרושעת של "ניארו־קולוניאליזם", שאותה הוא כינה "דולריזם ציוני" - "הנשק הראשון במעלה של האימפריאליזם במאה ה־20... האימפריאליזם שלהם אכן עושה רושם יותר נדיב... ולכן "הוא הפך במהירות ליציב יותר מהקולוניאליזם האירופאי של המאה ה־19". בדיוק כמו היהודים בארצות־הברית, אנשי "הקונספירציה הציונית הקפיטליסטית" משתמשים בהשפעתם הנרחבת ויוצרים מעמד "מוגבל כלכלית" של שחורים ושל אנשים כהי עור" (Pollack, 2013).

אנטישמיות שחורה בזירה הפוליטית

ב־1979 חדרה האנטישמיות השחורה - לרוב במסווה דק של אנטי־ציונות - לזירה הפוליטית הלאומית, ועד 1988 אימצו אותה מרבית ההנהגה השחורה ותומכיה או לפחות השלימו עם קיומה. יהודים כבר לא הוגדרו "אחים לוחמים נגד עוולות גזעניות", אלא הפכו ל"ציונים גזענים שאשמים בקולוניזציה של הערבים הפלסטינים, שהם האחים כהי העור". ג'סי ג'קסון, כומר בפטיסטי מוסמך שהיה אחד מאנשי שלומו של מרטין לותר קינג ג'וניור, הוביל את התנועה הזאת ש"בסוף שנות ה־70 הפכה להיות הלכה למעשה הקול היחיד שייצג את הקהילה השחורה" (Frady, 1992b).

באמצע אוגוסט 1979, כשאנדרו יאנג (שהיה שגריר ארצות־הברית באו"ם ובאותה העת "האדם השחור הבכיר ביותר בשירות המדינה האמריקאית") התפטר בעקבות לחצים, נחשפו ממדי העוינות של הקהילה השחורה כלפי היהודים שנחשבו בעבר לבעלי בריתה

(Friedman, 1995). יאנג נפגש בחשאי עם המשקיף של הארגון לשחרור פלסטין (אש"ף) באו"ם, בניגוד למדיניות ארוכת שנים של ארצות הברית, ולאחר הפגישה שיקר וטען שהיא לא התקיימה. אף שלא היו לכך הוכחות, ג'קסון ורוב המנהיגים של הקהילה השחורה האשימו את ישראל ואת יהדות אמריקה בהתפטרות של יאנג, וג'קסון ציין שהיחסים בין שחורים ליהודים נהיו "יותר מתוחים... משהיו ב־25 השנים האחרונות" (Johnston, 1979).

ב־22 באוגוסט, במהלך פגישה שנקבעה כדי לדון בעניין יאנג, ניסחו יותר מ־200 ממנהיגי הקהילה השחורה מסמך - ואישרו אותו פה אחד - ובו הם מבטלים את חשיבותה של התמיכה היהודית רבת השנים ב"מטרות שחורות" ומזלזלים בה. כאשר מנהיגים ותיקים של הקהילה השחורה מחו נגד המסמך וציינו שהארגונים שלהם מסתמכים על תרומות של יהודים ועל תמיכתם הפוליטית, הזכירו להם המנהיגים הצעירים יותר של ערבים יש שפע של כסף מזומן. כשעזב את האסיפה, כינה הפסיכולוג הנודע קנת קלארק את המפגש "הכרזת העצמאות שלנו" (Reynolds & Maclean, 1979; Johnson, 1979).

חודש לאחר מכן הופיע ג'קסון - ש"בזכות סגנונו המשלהב... אנשי העיתונות הלבנה נמשכים אליו כמו דבורים לדבש" - בתוכנית 60 דקות של CBS ושם ללעג את הטענה שהייתה אי־פעם ברית בין השחורים ליהודים (Roberts, 1979). ב־23 בספטמבר יצא ג'קסון למסע במזרח התיכון והעריך שפגישותיו עם מנהיגים שונים יובילו "לפריצת דרך משמעותית" בחתירה לשלום (Jesse Jackson Goes to Mideast, 1979). מנהיגים שחורים רבים הפסיקו לחשוש "מניכור של תומכים יהודים" והחליטו לקחת על עצמם תפקיד מרכזי יותר "בנוגע למדיניות שיש לנקוט בסוגיה של ישראל ושל המזרח התיכון" כדי ליצור מפגן דרמטי של עצמאות ושל כוח, אבל ג'קסון, שתמיד "ידע לתת הצגה", משך את מרב תשומת הלב (Delaney, 1979; Roberts, 1979).

כשנחת בתל־אביב והתברר לו שראש הממשלה דאז, מנחם בגין, סירב להיפגש איתו, גינה ג'קסון את הסירוב וכינה אותו "החלטה גזענית שהתבססה על צבע עור" (Puddington, 1984).

אחרי שיצא מיד ושם הכריז ג'קסון שעכשיו הוא מבין טוב יותר "את תסביך הרדיפה שיהודים רבים סובלים ממנו וכמעט תמיד גורם להם לתגובה מוגזמת... מדובר בסבל מחריד", הוא אמר, "אבל ממש לא ייחודי". ועוד לפני שעזב את יד ושם הזהיר ש"אסור לאפשר רצח של שום עם, גם לא של העם הפלסטיני" (Lewis, 1979; Puddington, 1984). אחרי הביקור בישראל נסע ג'קסון לביירות, שם הוא חיבק בחום את יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, לקול קריאות "פלסטין ערבית!" ו"המהפכה תנצח!" שעלו מהקהל (Friedman, 1995). לאחר מכן המשיך ג'קסון לקהיר, שם הוא נפגש עם נשיא מצרים, אנואר א־סאדאת, ומשם לסוריה, לפגישה עם הנשיא חאפז א־אסד.

הוא היה נחוש בדעתו לכרות ברית עם הערבים, וכשחזר לארצות-הברית הקפיד לומר להם שהוא מסכים לחלוטין עם השקפותיהם בנושא ישראל, הציונות והיהודים. בנאום מול קהל ערבי ב־1980 הוא קרא: "אנחנו חייבים להפריד בין ציונות ליהדות. היהדות היא דת... ואילו הציונות היא עשב שוטה שחונק את היהדות (Puddington, 1984).

ב־3 בנובמבר 1983 הוא הצהיר "זמננו הגיע" והכריז על מועמדותו לנשיאות ארצות-הברית. היות שראו בו "וירטואוז בעל אגו שלא ניתן לרסנו", רק מעט עיתונאים ופוליטיקאים הופתעו מההכרזה (Frady, 1992a). עם זאת, זמן קצר לאחר מכן קבע עורך ה-*New Republic* ש"בעקבות הצגת מועמדותו של ג'סי ג'קסון לנשיאות השיגה האנטישמיות השחורה במה ענקית" (Editor, 1984).

בינואר 1984, בריאיון לשני כתבים שחורים, נתן ג'קסון דרור לתפיסותיו האנטישמיות. לאחר שביקר את מדיניות ארצות-הברית ש"משמחת מדינה אחת, ישראל, ומרגיזה 23 אחרות, מדינות ערב", הוא התלונן ש"ההיימים (כינוי גנאי ליהודים) רוצים לדבר רק על ישראל. בכל פעם שמגיעים להיימיטאון (כינוי שנתן ג'סי ג'קסון לניו-יורק בגלל המספר הרב של תושביה היהודים), הם רוצים לדבר רק על זה" (Coleman, 1984). כינוי הגנאי שג'קסון בחר להשתמש בהם פורסמו באיחור רב - ב־13 בפברואר - כשהם קבורים עמוק במאמר של ה-*Washington Post*, ובשל כך הם לא משכו הרבה תשומת לב. עם זאת, ב־18 בפברואר פורסם ב-*Washington Post* מאמר מערכת זועם שבו נדרש ג'קסון להסביר את השימוש במילים "משפילות ומגעילות" כאלה. יש לציין שהיו עיתונאים אחרים שמעו את ג'קסון משתמש בכינוי הגנאי המדובר, אבל לא דיווחו על כך. כתב של CBS טען שאם מועמד אחר לנשיאות היה משמיע הערה כזאת, "היא הייתה מגיעה לכותרות מייד", אבל לדבריו, "חברות חדשות, שרוב הכתבים בהן לבנים, הפגינו גישה מעודנת כדי שלא יראו בהן גזענים" (Mayer, 1984).

במשך כמעט שבועיים אחרי שאמירותיו פורסמו ב-*Washington Post* הכחיש ג'קסון מכל וכול שאמר את הדברים. גם כשהודה לבסוף בגרסה מסוימת של האמירות הוא פטר את כינוי הגנאי בלא כלום וטען שנאמרו "בתמימות ובלי כוונה". לכל אורך המשבר טענו אנשי צוותו של ג'קסון ש"אין שום סיבה לדאגה כי הוא ממילא לא ציפה לקבל הרבה קולות של יהודים", כאילו רק היהודים צפויים היו להזדעזע מהגזענות שלו (Newfield, 1984).

המשברים שאפפו את הקמפיין הוחמרו במהרה בגלל איומים שביטא לואיס פרחאן, שעמד בראש ה-*NOI* מאז 1977 והאשים רק את "היהודים" בצרותיו של ג'קסון. ב־25 במרס 1984 הוא הזהיר: "אני אומר כאן ועכשיו לעם היהודי: אם תפגעו בשערה מראשו של האח הזה, אני מזהיר אתכם שהוא יהיה האדם האחרון שתפגעו בו". פרחאן איים גם על הכתב שחשף את אמירותיו הפוגעניות של ג'קסון: "לבנים רואים בך כושי... קרוב היום שבו נגזור את דינך למוות" [הקהל צועק באישור] (Reelblack, 2019). כשהתבקש להגיב על האיומים, משך ג'קסון בכתפיו ואמר: "אני לא יכול להשתיק ממלאי מקום שרוצים לתרום למאבק" (Safire, 1984).

מתוך חשש לנכר את האוכלוסייה השחורה שנרשמה להצבעה והגיעה לקלפיות "במספרים חסרי תקדים כדי לתמוך במטרה [של ג'קסון]", הייתה הביקורת שהביעו המועמדים הדמוקרטים האחרים לנשיאות מאוד מרוסנת (Herbers, 1984). בעל הטור ג'ורג' ויל כתב ש"הרטוריקה המאולתרת וחסרת האחריות של ג'קסון הייתה מביאה למפלתו של כל מועמד אחר בתוך שבוע" (Mayer, 1984). אף שבסופו של דבר ג'קסון תפס מרחק מפרחאן, הוא מעולם לא גינה אותו. לפני הפרשה הוא אף אמר: "אני מכבד אותו מאוד" (Will, 1984).

ב־9 ביולי, במאמר מריר שעסק ב"מסעו המפרך" האשים ג'קסון את היהודים, יותר מכל גורם אחר, בקשיים שנתקל בהם. לטענתו, "מנהיגים יהודים נאבקו כדי להפוך אותי למנודה... וליצור חיץ ביני לבין ההמונים" (Skelton, 1984). אין ספק שמנהיגים יהודים רבים בפרט ויהודים בכלל הגיעו למסקנה שג'קסון הוא אנטישמי. נתן פרלמוטר, ראש הליגה נגד השמצה (ADL), הכריז: "אומר זאת בבירור... ההצהרות [שלו]... מציירות דיוקן של אדם אנטישמי" (Goldman, 1984). למרות כל זאת באירועי הוועידה הדמוקרטית הלאומית שנערכו בין 16 ל־19 ביולי "רבים באוכלוסייה השחורה ראו בג'קסון... את היורש למניפסט של קינג". הוא קיבל 21% מהקולות בפריימריז ובאספות הבחירות, אבל רק 4% מקולות המצביעים הלבנים (Frady, 1992b).

ב־1988 שוב ניהל ג'קסון "קמפיין עקשני" כדי לזכות במועמדות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית. ב־1984 היו כמה מנהיגים שחורים מסורתיים שלא הביעו את תמיכתם במועמדות שלו, אבל הפעם "כל הקולות המובילים בקהילה השחורה" תמכו בו באופן פעיל. אנדרו יאנג, שהיה אז ראש העירייה של אטלנטה (בשנים 1982-1990), כתב לג'קסון: "כשאני שומע אותך נואם אני חש גאווה וענווה... אני רואה בך קול המייצג את המוסר בתקופתנו ותומך בך תמיכה מלאה" (Frady, 1992b). בעיני אנדרו יאנג, אנטישמי היה "קול המייצג את המוסר בתקופתנו".

הפעם קיבל ג'קסון 12% מהקולות הלבנים וזכה ל"שיעורי תמיכה אסטרונומיים" בקרב הקולות השחורים (NBC News, 1988). אנליסטים פוליטיים הזהירו שהסכנה הטמונה באנטישמיות בזירה הפוליטית אינה נובעת מ"מידת התמיכה שמקבלות אמונות אנטישמיות" אלא ממידת הסובלנות שמפגינים כלפי אותו רעל ישן נושן (Raab, 1969; Lipset, 1990).

אנטישמיות: אבן היסוד שעל בסיסה הוקמה אומת האסלאם

ב־24 ביוני 1984, אחרי שאמר למאזינים ששמעו את נאומו ברדיו "אני לא נגד יהודים, אני בעד האמת", צרח לואיס פרחאן, שעמד בראש ה־NOI (מ־1977 ועד היום), שישראל "לעולם לא תזכה לשלום כי אי־אפשר לבסס שלום על אי־צדק, על שקרים ועל הונאה ולהשתמש בשם האל הקדוש ובצדקתו האינסופית כבמגן שתחתיו תחסה הדת המטונפת שלכם". הוא הכריז ש"קיומה של מדינה בשם ישראל הוא פשע", ושכל מי "שעוזר למי שמעורבים בקנוניה לא

חוקית משתף פעולה עם הקנוניה. כלומר, אמריקה, אנגליה וכל האומות הן פושעות בעיני האל" (UPI, 1984; Pollack, 2021).

מתוך הלים על שכינה את היהדות "דת מטונפת" ואת הקמת מדינת ישראל "פעולה נפשעת" העביר הקונגרס האמריקאי ב־28 ביוני ברוב של 95-0 החלטה ש"גינתה התבטאויות מלאות שנאה ודעה קדומה נגד היהודים והשקפות גזעניות כמו אלה שביטא לואיס פרחאן" (Lawsky, 1984). בתגובה להחלטה הזאת קרא פרחאן לעיתונאי שריאין אותו ל־CNN "לצאת לרחובות ולשאול אנשים... מה דעתם על כך שהסנאט יצא נגד לואיס פרחאן. האנשים הפשוטים אוהבים את פרחאן, והם יאהבו אותי יותר ככל שתיאבקו נגדי" (Muhammad, 2016; Pollack, 2021).

ואכן פרחאן זכה לתמיכה נרחבת בקהילה השחורה. ב־1985 יצאו להריע לו המוני אפרו־אמריקאים מכל שכבות האוכלוסייה, נוצרים ומוסלמים כאחד. קהל של 10,000 איש בווישינגטון הבירה שמע אותו יוצא נגד "היהודים". לפי ההערכות, בלוס־אנג'לס הוא נאם בפני 14 אלף איש ובניו־יורק - בפני 20 אלף איש שהגיבו לכל התקפה אנטישמית "בקימה על רגליהם... ובהצדעה במועל יד ובאגרופים קפוצים" (Lester, 1985).

החל מהקמתה של NOI בשנות ה־30 של המאה ה־20 עמדו הדה־לגיטימציה של היהדות והשמצת "היהודים הלבנים" במרכז מערכת האמונה של התנועה. מייסד NOI, וואלאס ד' [פארד] מוחמד, חשף ש"האל עצמו", המהדי, לימד את שליחו, אלייז'ה מוחמד, את יסודות התיאולוגיה הגזענית שתמיד הנחתה את אומת האסלאם. פארד לימד שלפני 6,000 שנה "המדען המרושע והגאוותן" יעקב "הרכיב את הגזע הלבן... מחלקים באומה השחורה" ויצר גזע של בני שטן (Muhammad, 1957; Pollack, 2021).

במרכזו של נרטיב הבריאה הזה עמדו "היהודים הלבנים" הידועים לשמצה "המתכננים והארכיטקטים" של העליונות הלבנה ש"שולטת בכדור הארץ כבר 4,000 שנה" (Farrakhan, 2011; Pollack, 2021). אלייז'ה למד ש"כבר ביום הראשון קיבלו [היהודים הלבנים] את כתבי הקודש", ומייד לאחר שהם יצאו "עירומים [מתוך] המערות וממשעולי הגבעות באירופה... הם החלו לסלף את האמת הכתובה בהם ולהפוך את התנ"ך לאמצעי ההריגה של בני עמי האומללים שכונו כושים" (Pollack, 2021). לפי פארד, אלייז'ה עצמו השתית את הסיפור הבסיסי בקוראן על תפיסה גזעית, ולפיה במעמד קבלת התורה "קבוצה של יהודים... שמעה, הבינה ושינתה אותה [במכוון]" (Pollack, 2021). היהודים הלבנים המציאו טקסט מזויף ויצרו לעצמם אל חדש שבירך את משימתם השטנית שמטרתה העליונה הייתה "לשלוט" באומה השחורה ולבסוף גם "באחיהם הלבנים" (Pollack, 2020). אלייז'ה לימד את פרחאן שיעקב, "הרמאי הראשי", האב הרוחני של היהודים הלבנים, החליף את אלוהים בשטן שאותו היו עתידים "היהודים המתחזים" לשרת במשך 4,000 השנים הבאות, ומכאן נבעה האמירה שזו "דת מטונפת" (Pollack, 2021).

כשניסחו את התורה המעוותת חמסו "היהודים המזויפים" את מעמדם של האפרו־אמריקאים שהיו "העם הנבחר האמיתי של האל" (Norwood & Pollack, 2020). האל הכל יכול אללה חשף שהשחורים באמריקה הם בני ישראל האמיתיים... ואת... הבטחתו לנו הוא יקיים". היהודים במזרח התיכון הם רק "עם ישראל המזויף" (Farrakhan, 2011; Pollack, 2013). בפנייה לראש ממשלת ישראל ב־2017 הזהיר פרחאן: "אני פונה לישראל, לביבי [נתניהו]: השאיפה שלכם לכבוש את כל האזור מבוססת על השקר ש'אברהם הבטיח לכם'. הוא לא הבטיח לכם כלום!" (ADL, 2018).

כשפרחאן הכריז ש"קיומה של מדינה שנקראת ישראל הוא פשע", הוא רק ביטא בקול רם את הדוקטרינה שהנחתה את ה־NOI זה זמן רב. אותו הדבר נכון גם בנוגע לאמירה שלו ש"אמריקה [נ]אנגליה... [הן] פושעות בעיני האל הכל יכול". פארד חזה שאללה יתחיל את תהליך ההשמדה של השטנים הלבנים בנהר של אש בהשמדת אנגליה בנקמה על הצהרת בלפור שבה פלשתינה הובטחה "ל־יהודים המזויפים". אחרי שמדינת ישראל הוקמה עודכן הנרטיב ונקבע שגם ארצות־הברית תושמד בנתיב ההרס של סערת אש הראשונה (Pollack, 2013; Pollack, 2021).

היות שלפי התיאולוגיה של ה־NOI רוב הטקסטים בתנ"ך העברי הן נבואות שהתייחסו לאומה השחורה, הרי שהיו אלה השחורים ולא היהודים ששועבדו ל־400 שנה. לפי תפיסת ה־NOI, היהודים המתחזים לא שועבדו אלא היו המשעבדים של האומה השחורה. בשנת 1991 פירסם NOI את הטריילוגיה *The Secret Relationship Between Blacks and Jews* שכתב מחבר אנונימי מהמחלקה למחקר היסטורי של אומת האסלאם. הטריילוגיה מייחסת ליהודים "מידה כבירה של אחריות" לסחר העבדים האטלנטי - קביעה שהיא "שקר אדיר ממדים" (Axelrod, 1995). מלומדים הראו שליהודים היה "תפקיד שולי בלבד" בסחר העבדים (Davis, 1994). ולמרות זאת, חברי ה־NOI הסתובבו ברחבי המדינה והפיצו את כתב היד ואת המסרים שכלולים בו. ב־2019 המשיך פרחאן להשמיץ ואמר ש"חברים בקהילה היהודית המזויפת הם שהביאו את אבותינו מאפריקה, הם היו בעלי הספינות, והם קנו הכי הרבה עבדים!" (Pollack, 2021).

מידת ההשפעה של פרחאן התגלתה ב־16 באוקטובר 1995. באותו היום נענו לקריאתו כ־600 אלף גברים אפרו־אמריקאים להגיע לוועידה הבירה למצעד מיליון הגברים. שיאו של האירוע, שנמשך יום שלם, היה נאום בן שעותיים של פרחאן שהיו שכינו אותו נאום ההכתרה שלו. אף שפרחאן זכה לתמיכה נרחבת ברחובות הקהילה השחורה, הרי מי שמילאו את המקום היו בעיקר "בני מעמד הביניים, בוגרי קולג'ים, ונוצרים" (Gates, 1996).

ב־2005 חיזקו מנהיגים פוליטיים שחורים עוד יותר את מעמדו של פרחאן והזמינו אותו להשתתף בסוף שבוע של דיונים בענייני חקיקה שעורכת אספת חברי הקונגרס השחורים. זהו "הסופרבול של הפוליטיקה ושל האקטיביזם בקהילה השחורה" (Davis, 2005). בסוף השבוע הזה נפגש פרחאן בפרטיות עם אובמה, שהיה אז סנאטור.

לכמה מהמארגנות שהיו אחראיות למצעד הנשים שאורגן כדי להפגין התנגדות לנשיאותו של דונלד טראמפ היו קשרים עם פרחאן, והן תמכו במסרים האנטישמיים שלו. ב־2016 ובתחילת 2017 אמרו נשים שחורות שהשתתפו בארגון האירוע למארגנות היהודיות: "אתן נאו "אנשים כמוכן" מחזיקות בכל ההון", וגם "ליהודים יש אחריות קולקטיבית מיוחדת בכל הנוגע לניצול של אנשים שחורים וכהי עור" (McSweeney & Siegel, 2018; Pollack, 2019). טמיקה מלורי, אחת המארגנות השותפות, הבהירה לאחר מכן שההערות התייחסו רק "ליהודים לבנים". ב־2018 השתתפה מלורי בטקס השנתי של NOI לציון "יום המושיע", שבו הם מציינים את הולדתו של פארד. בטקס גינה פרחאן את "היהודים השטניים" והבטיח ש"השטן יובס" (Pagano, 2018). אחרי הטקס היללה מלורי את פרחאן וכינתה אותו "הגדול מכולם" ("Greatest of All Time - GOAT") (Page, 2018; Pollack, 2021).

תנועת Black Lives Matter: כשהנרטיב מחליף את המציאות

תנועת Black Lives Matter (BLM) נוסדה ב־2013 אבל נודעה בציבור ב־2014, בתקופת המחאה הנרחבת בעקבות הרצח של מייקל בראון, גבר שחור לא חמוש, בפרגוסון שבמיזורי. בקרב זרמים מסוימים בתנועה קיימת התפיסה כי יש הקבלה בין חוויות החיים של אפרו־אמריקאים בארצות־הברית, שהמשטרה הגזענית מאיימת עליהם דרך קבע, לבין החוויות של אחיהם כהי העור ב"פלסטיין" שכוחות "הכיבוש" הציונים והגזענים מטילים עליהם אימה ללא הפסק.

אף שהתנועה הפנתה בדרך כלל את התקפותיה נגד "הציונים", הרי בהרבה מקרים יש בהן גם אנטישמיות לא מוסתרת. פעילי BLM עידכנו את עלילות הדם בנות מאות השנים ודיקלמו במצעדים: "אנחנו יודעים שישראל רוצחת גם ילדים!" בשלטים שהם נשאו נכתב "הגנו על עזה, גטו ורשה החדש", כיתוב שמלהק את היהודים בתפקיד הנאצים שרוצחים כהי עור חפים מפשע (Lapkin, 2020; Torok, 2021). בנאום שנשאה בוועידה בנושא זכויות אדם ב־2015 הכריזה פאטריס קאלורס, אחת ממייסדות התנועה, שפלסטיין היא "דרום־אפריקה של הדור שלנו" והפצירה בקהל "לקום ולפעול באומץ כדי להביא לסיומו של הפרויקט האימפריאליסטי שנקרא ישראל". בסיכום דבריה אמרה שכולנו "אבודים" אם לא "יקיץ הקיץ" על ישראל (Chamberlain, 2021). כפי שהסביר פעיל זכויות האדם המפורסם, נתן שרנסקי, "שלילת זכות הקיום של ישראל היא תמיד אנטישמית" (2005). מנפרד גרסטנפלד, שמנתח זה שנים רבות את תופעת הפחד מפני יהודים הזהיר ש"BLM היא תנועה גזענית... שכוונתה כלפי ישראל וכלפי היהודים אינן טובות, ולא משנה כמה יהודים יכריזו שהם תומכים בה" (2020).

מנהיגי BLM והפעילים שהצטרפו לתנועה הכריזו על אחדות עם אחיהם הפלסטינים במאבק נגד המאחז הציוני של הגזענות הלבנה, ובתוך כך התעלמו ממערכת ההיררכיה הגזענית שמקובלת בארצות ערב זה מאות בשנים, ולפיה צבע עור בהיר הוא נחשק ונחשב "מקור ליוקרה" (Perry, c. 2002). השחקנית הפלסטינית השחורה מרים אבו־חאלד נזכרת בכאב בהורים פלסטינים שמזהירים את ילדיהם "לא להישרף בשמש" כדי שחלילה "לא ייראו כמו

מרים". גזענות ערבית, היא אומרת, היא אף פעם לא "בלתי מזיקה" (Shehab & Baird, 2020). פלטפורמות המדיה החברתית של כמה פעילים פלסטינים אמריקאים שהצטרפו ל־BLM עמוסות במסרים נגד שחורים. לצד קריאות "לשנוא את מדינת ישראל" ולשלול "את זכות הקיום שלה" ולצד אמירות כמו "ברק אובמה... צא להרוג את כל היהודים", תהה סאמר אלחטון, פלסטיני אמריקאי שהוזמן לשאת דברים בעצרת של ה־BLM בשיקגו, אם "יש לשחורים תאי מוח פעילים" וציין: "אם לאדם שחור יש iPhone, רוב הסיכויים שהוא גנוב". המסרים של תומכי BLM בקרב פלסטינים אמריקאים רוויים גם בהתייחסויות לשחורים כאל עבדים (Shehab & Baird, 2020; Canary Mission.org). מנהיגים ופעילים אפרו־אמריקאים מצליחים להתעלם מהדעות הקדומות של בעלי בריתם נגד שחורים; חשובות להם יותר ההשקפות האנטי־ציוניות/אנטי־יהודיות והם גם מאמינים שכהי עור לא יכולים להיות גזענים.

תנועת BLM ב"פלסטין"

הארגון Dream Defenders, שהוקם ב־2012 ובראשו עומד הפלסטיני־אמריקאי אחמד אבו־זנאיד, ייסד תוכנית להבאת משלחות של פעילים אפרו־אמריקאים ל"פלסטין" כדי "שיראו בעצמם את הכיבוש, את הטיהור האתני ואת הברוטליות של ישראל נגד הפלסטינים, אבל גם... כדי שיפתחו מערכות יחסים עם אלה... שמובילים את המאבק לחירות" (Ebony, 2015). נציגים שהגיעו במשלחת במאי 2016 נפגשו עם עומר ברגותי, מייסד תנועת ה־BDS (Boycott, Divestment and Sanctions - חרם, מניעת השקעות והטלת סנקציות), ולמדריך שלהם היו קשרים עם החזית העממית לשחרור פלסטין (Kampeas, 2016). פטריס קאלורס, שהשתתפה בארגון המשלחת הראשונה בינואר 2015, תימצתה את המסר שקיבלה ושהיא מתכוונת להפיץ בבית: "זו מדינת אפרטהייד. אי־אפשר להכחיש את העובדה הזאת, והכחשה שלה תהיה שיתוף פעולה עם האלימות הציונית" (Ebony, 2015).

קאלורס אירגנה התוועדות המונית קצרה בנצרת וביימה את ההמון בסרטון שיצרה כדי להציג בקמפוסים בארצות־הברית. הסרטון, שנקרא "When I See Them, I See Us", שם דגש על ההתמודדויות הדומות של אפרו־אמריקאים ושל פלסטינים עם דיכוי: "כשאני רואה אותם, אני רואה אותנו סובלים מהטרדות, מעינויים ומדה־הומניזציה, נעצרים ועוברים חיפוש גופני, עוברים חיפושים במחסומים, נשלחים למעצרים מנהליים. הנוער שלנו נכלא". ואז המתים מדברים: "שרפו אותי בחיים בירושלים. ירו בי בשיקגו. ירו במכלי המים שלנו בחברון. עצרו את אספקת המים שלנו בדטרויט. הרסו את הבתים שלנו בנכבה. בלעו את הבתים שלנו בניו־אורלינס" (Street Art United States, 2015).

בעקבות המשלחת של Dream Defenders וההשתתפות של פלסטינים אמריקאים במחאות של ה־BLM פירסם בקיץ 2015 הארגון Black for Palestine (B4P) את "הצהרת הסולידריות של השחורים עם פלסטין". על ההצהרה חתמו יותר מ־1,000 ארגונים ופעילים שחורים, כולל ראשי סניפים של ה־BLM. מבצע "צוק איתן" הוגדר בה "טבח חד־צדדי", והיא "דחתה מכל וכול את הטענה של ישראל שהיא הקורבן. חמאס רק הגיב לקולוניאליזם

ולאפרטהייד של המתיישבים הישראלים, שהם מנגנון שכולו מבוסס על טיהור אתני, על גנבת אדמות ועל הכחשת האנושיות והריבונות של הפלסטינים". כותבי ההצהרה "קראו לממשל בארצות-הברית להפסיק את הסיוע הכלכלי והדיפלומטי לישראל" (Black for Palestine, 2015).

כינון הברית האנטי־ישראלית בין השחורים לפלסטינים

הברית בין שחורים לפלסטינים נכרתה מייד לאחר אירועי 9 באוגוסט 2014 בפרגוסון, מיזורי - התקרית שבה שוטר לבן ירה במייקל בראון והרג אותו. לדבריו של האקדמאי האפרו־אמריקאי רובין קלי, "ההצטלבות בין עזה לפרגוסון" לא רק "קישרה בין האפרטהייד הישראלי לגזענות נגד שחורים", אלא גם "סתמה את הגולל על 'הברית בין השחורים ליהודים' בארצות-הברית" (Kelley, 2021). למעשה, מנהיגים שחורים קברו את הברית הזאת כבר ב־1979, ואף שיהודים רבים התאבלו עליה, רק שחורים מועטים היו שותפים לאבל הזה.

פלסטינים צייצו בטוויטר הצהרות תמיכה במפגינים בפרגוסון: "הגז המדמיע שזרקו עליכם ככל הנראה נוסה עלינו בישראל קודם... תהיו חזקים. אוהבים אתכם, #Palestine" (Isaacs, 2016). פלסטינים אמריקאים רבים הגיעו לפרגוסון כדי להצטרף להפגנות המחאה. הפלסטיני האמריקאי באסם מסרי הפך "ככל הנראה לסטרימר הכי מפורסם שמעלה סרטונים מפרגוסון" (Kang, 2015). כשנעצר, הציוץ שלו על המשטרה "Pigs in a blanket, fry 'em like baconnnnn #Ferguson" (נקניקי חזיר, נטגן אותם כמו בייקון) הפך לדקלום שהמפגינים חזרו עליו שוב ושוב (Khaled, 2021). אחרי האירועים אמר מסרי: "כשהמחסומים הוקמו, והטנקים הגיעו, ומכלי הגז המדמיע נורו, לא היה שום הבדל בין האירועים אצלנו לבין מה שקורה בפלסטין" (Khalek, 2014).

רבים מהמנהיגים והפעילים ב־BLM, כולל בעלי הברית הפלסטינים־אמריקאים, ראו בישראל ובתומכי הציונות בארצות-הברית את האחראים היחידים לרצח של שחורים בידי שוטרים. לטענתם, תוכניות הדרכה בישראל הן אלה שהכשירו את השוטרים האמריקאים להשתמש בשיטות הברוטליות שהם יישמו בקהילות אפרו־אמריקאיות. מנגד, רבים מהאנשים שהתנסו בהדרכות באופן אישי ניסו להסביר שוב ושוב שההתקפות האלה משוללות כל יסוד. נציג של משטרת ישראל הדגיש עד כמה הטענות האלה מנותקות מהמציאות: "האמריקאים הרבה יותר טובים מאיתנו בהתמודדות עם פשיעה... בתחום הזה יש לנו הרבה מה ללמוד מהם ולא להיפך. כששוטרים אמריקאים מגיעים לישראל אנחנו מלמדים אותם איך להתמודד עם התקפות טרור, ולהדרכות האלה אין שום קשר להרג של אזרחים אמריקאים" (Leibovitz-Dar, 2016).

ובכל זאת, ב־2017 פירסם הארגון האנטי־ציוני Jewish Voice for Peace (JVP) דוח בן 57 עמודים בנושא "תוכניות החילופין הקטלניות". בדוח נכתב ש"תוכניות תיאום בין סוכנויות בישראל מפורסמות בקרב נציגים מארצות-הברית כאחד האמצעים שתורמים במידה הרבה

ביותר למניעה של התקפות טרור ולשיפור התגובה אליהן, והנושא הזה נלמד בהרחבה בכל תוכניות ההדרכה". אנשי JVP יצאו מנקודת הנחה ש"תיאום בין סוכנויות" הוא מושג חדש שיכול היה להתפתח רק במדינה פשיסטית. בדוח "תוכניות החילופין הקטלניות" גם נכתב שהמשלחות נלקחו ל"סיור בנמל התעופה בן-גוריון", וגם בסיור הזה ראו פרקטיקה מבושרת רעות שכן "האבטחה בנמל התעופה בישראל מבוססת על אפיון גזעי שיטתי... שנגזר ישירות מהנטייה לאפרטהייד במערכת המשפט ובמשטרה". בסיכום הדוח של JVP נכתב כי אוששו חשדותיהם של הפעילים שישראל אחראית לאפיון הגזעי בארצות הברית (JVP, 2017).

ב-25 במאי 2020, אחרי התקרית שבה שוטר הצמיד ברך לצווארו של גבר אפרו-אמריקאי בלתי חמוש בשם ג'ורג' פלויד וחנק אותו למוות, עלתה הטענה - שהפכה לווריאנט - שהוא או שוטרים אחרים במחלקה שלו למדו את התרגיל הזה בישראל. אף שמעולם לא הוכח שום קשר בין הדברים, הטענה השקרית הזאת הוזכרה שוב ושוב.

הכתובת על הקיר: לקרוא אותה או להתעלם ממנה?

הכתובת נכתבה בבירור על הקיר, אך למרות זאת ארגונים יהודיים רבים בחרו להתעלם מהסימנים - עד 1 באוגוסט 2016, היום שבו פירסם הארגון Movement for Black Lives (ובקיצור: M4BL) את עקרונות המדיניות שלו "A Vision for Black Lives". באתר ה-BLM נכתב שהארגון M4BL הוא אחד מארבעת (ולפעמים חמשת) "השותפים של הארגון ושמדובר בחלוקה למטרות של גיוס כספים", ויש באתר קישור ישיר לעקרונות המדיניות של התנועה (Hollander, 2020; BLM, 2016). בסעיף "השקעות/מניעת השקעות" נכתב במסמך שבשל הברית שלה עם ישראל "ארצות-הברית... שותפה לרצח העם הפלסטיני". נטען בו ש"ישראל היא מדינת אפרטהייד", וש"יש בספרי החוקים שלה 50 חוקים שמאשררים הפליה נגד פלסטינים". כמו כן נכלל במסמך גינוי "של חומת ההפרדה שנבנתה במימון אמריקאי", ואפילו יש בו עלילת דם שלפיה חיילים ישראלים נוהגים באופן שגרתי "לעצור ולהחזיק במעצר פלסטינים, גם כשמדובר בילדים בני 4". יש במסמך העקרונות קריאה לפעילים "ליזום קמפיינים בנושא של השקעות ושל מניעת השקעות כדי לעצור [כך במקור] את הסיוע האמריקאי לתעשייה ולצבא של ישראל", ומופיע בו קישור לאתר של תנועת ה-BDS (M4BL, 2020).

לדברי אלן דרשוביץ, פרופסור אמריטוס בבית הספר למשפטים של אוניברסיטת הרווארד, "המסמך הזה הוא הדבר הכי קרוב להצהרת עקרונות של BLM" (2016). לעומת זאת, ארגונים יהודיים המעיסו בחשיבותו של המסמך. ג'ונתן גרינבלט, יו"ר הליגה נגד השמצה (ADL) מאז יולי 2015, גינה את הטענות שהועלו בסעיף "השקעות/מניעת השקעות", אבל טען בעקשנות שרק "חלק מהאנשים ומהארגונים שקשורים לתנועת Black Lives Matter משתמש ברטוריקה אנטישמית" (Hollander, 2020). גם חברי ה-Jewish Council for Public Affairs [JCPA] טענו שההתבטאויות של אנשי ה-M4BL אינן משקפות "עמדות

המקובלות על התנועה כולה. Black Lives Matter היא תנועה מבוזרת ומגוונת (JCPA, [ללא תאריך]).

לעומת זאת, דרשוביץ סירב להמעיט מחשיבותו של המסמך: "האשמה כוזבת של ישראל ברצח עם, שהוא הפשע הנתעב מכולם... היא אנטישמיות. עד שה-BLM ימחק את עלילת הדם הזאת ממסמך העקרונות שלו ויגנה אותה אסור לשום אדם הגון... להיות מעורב בכל פעילות שקשורה אליו" (Dershowitz, 2016). לדברי איזי ליבלר, אחד ממנהיגי התנועה לשחרור יהודי ברית-המועצות, "בלתי מתקבל על הדעת" ש"איזשהו ארגון יהודי מהזרם המרכזי ימשיך לתת לגיטימציה" לתנועת ה-BLM "בנימוק שרק 'קומץ מהמנהיגים שלו' אחראים להתבטאויות האלה. וכשמדובר בארגון כמו ה-ADL, שהמנדט המרכזי שלו הוא מאבק באנטישמיות, הרי זה טירוף מוחלט" (Leibler, 2016).

אף שהארגונים האלה ממשיכים להתעקש שתנועת ה-BLM אינה צריכה להיות מזוהה עם מסמך העקרונות של ה-M4BL, הרי יש שפע של הוכחות שסותרות את הטענה הזאת. ריקי הולנדר, אנליסטית בכירה ב-CAMERA, שהתחקתה בקפידה אחרי הקשרים הבין-ארגוניים בתנועה, הגיעה למסקנה ש"לא מדובר רק בכמה פעילים או מפגינים בודדים שמצדדים בהשקפות אנטישמיות. למעשה, הארגון מיישם אסטרטגיה של השרשת אקטיביזם אנטי-ציוני מצמרת ההנהגה למטה, אל הפעילים, ושל שילוב שלו בתנועה" (Hollander, 2020). יתר על כן, סניפים שרוצים להצטרף לתנועה צריכים לעבור "בדיקה קפדנית" ו"להתחייב לפעול בהתאם ל-[13] העקרונות המנחים של הארגון" כדי להתקבל אליו (Cobb, 2016). במילים אחרות, לא מדובר בארגון "מבוזר ומגוון" כמו שמנסים להציג אותו.

מלומד אחד הציע שהיהודים "יראו לפעילים של ה-BLM את השטח המת בתפיסה המוסרית שלהם" (Rosenblatt, 2016). אבל כפי שהסביר ג'ונתן טובין, העורך הראשי של ה-Jewish News Syndicate, הגינוי של "ישראל במסמך העקרונות על היותה 'מדינת אפרטהייד' אינו אלא שקר שהוא חלק אינטגרלי מאידיאולוגיית ההצטלביות שעומדת בלב התפיסה של ה-BLM" (Tobin, 2020c) ולא "שטח מת".

הפרדיגמה שמנחה פעילים מובילים ב-BLM ממצבת את המדינה היהודית ואת הציונות בלב הדיכוי הגזעי ומגדירה את הישראלים "לבנים" בלקסיקון העדכני. היא משתלבת בנטייה של מיליטנטים שחורים למצב מחדש את היהודים בתפקיד של תוקפים ואפילו בתפקיד של תוקפים מהסוג הגרוע ביותר ולעולם לא בתפקיד של קורבנות. זוהי נטייה שהחלה כבר בימיו של מלקולם אקס, שהפעילים של BLM רואים בו דמות נערצת. השואה מוחלפת ב"שואת השחורים". לדידם של המנהיגים והפעילים ב-BLM חשוב להתייחס רק לגזענות של האדם הלבן. מלינה עבדולה, אחת מהמייסדים של סניף ה-BLM בלוס-אנג'לס, אמרה: "אי-אפשר לעמוד בחזית המאבק לחירות של קבוצה אחת ולשמור על שתיקה בכל הנוגע לחירות של קבוצות אחרות" (Sullivan & Wootson, 2021). אולם בפועל תנועת ה-BLM מתמקדת רק

ב"מאבק לחירות" של בני העם הפלסטיני כהי העור שכמהים לשחרור מהמדינה היהודית "הגזענית".

ב־28 באוגוסט 2020 עידכן ה־M4BL את עקרונות המדיניות שלו, ולרווחתם של חלק מהארגונים היהודיים נראה היה שמדינת ישראל לא מוזכרת בעדכון. אך כפי שצינה הולנדר, בהקדמה של המסמך כתוב ש"המסמך הזה אינו מייצג את החזון המלא של הארגון", ונכון להיום יש במסמך "גרסה מורחבת" של סעיף אחד בלבד מתוך שישה. כמו כן יש לציין שנכון ל־2020 ול־2022 מסמך העקרונות המקורי, על כל טענותיו האנטישמיות והאנטי־ישראליות זמין, ואפשר לגשת אליו בקלות באתר של M4BL (Hollander, 2020; M4BL, 2020).

ב־28 באוגוסט 2020 - התאריך שנבחר ל"ציון יום השנה ה־57 לצעדה [של מרטין לותר קינג] לוושינגטון בשנת 1963" - פורסם על דף שלם ב־*New York Times* מכתב שכותרתו "כולנו אומרים פה אחד ובאופן חד־משמעי: Black Lives Matter" (ח"י שחורים נחשבים). את המכתב ניסחו ופירסמו חברי Bend the Arc, שמגדיר את עצמו "הארגון היהודי הלאומי היחיד שמתמקד בשינוי חברתי פרוגרסיבי בארצות־הברית", וחתמו עליו יותר מ־600 קבוצות יהודיות שלכאורה "מייצגות יותר ממחצית מהאוכלוסייה היהודית בארצות־הברית" (Stancil, 2020). תנועת ה־BLM הכריזה שהארגונים החתומים על המכתב הם "התנועה לזכויות האזרח של ימינו במדינה" (Jewish Organizations Say, 2000).

ההתייחסות היחידה במכתב לאנטישמיות הייתה הקביעה שהיא "חרב שמניפים פוליטיקאים ותנועות פוליטיות במדינה כדי לצבור כוח באמצעות הפצת פחד ויצירת פילוג בשורותינו" (Jewish Organizations Say, 2020). בקיצור, במכתב נטען שההאשמות כאילו תנועת ה־BLM היא אנטישמית משוללות כל יסוד. לטענת טובין, "הרצון של הארגונים החתומים על המכתב לקשר בין התנגדות לתנועה לבין אנטישמיות הוא לא רק שגוי אלא הוא שערורייתי, שכן הפעילים הרדיקלים התומכים באידיאולוגיית ההצטלביות שמשתייכים לפלוגות הסער של ה־BLM... הם בעצמם אנטישמים" (2020c).

רבים מהחתומים על המכתב מביעים תמיכה בתנועת ה־BLM כדי לבטא את המחויבות שלהם לתיקון עולם ול"צדק חברתי", שכפי שטובין מציין הם לא רק ערכי הליבה של "השקפותיהם הפוליטיות", אלא גם הערכים המייצגים את "תפיסת היהדות שלהם" ואת "זהותם היהודית האמריקאית" (2020b). לפיכך אנשי ה־Jewish Council for Public Affairs ממשיכים להתעקש ש"הניסיון מראה שקשר עם מנהיגים ועם ארגונים ייתן לנו יותר כוח הרתעה במאבק באנטישמיות" (JCPA, [ללא תאריך]). לעומתם, טובין מסכם ואומר: "כל מי שמצפה מהאידיאולוגים של תנועת ה־BLM להיאבק באנטישמיות ככלל וב־BDS בפרט עיוור למתרחש סביבו" (2020b), או כפי שאמר מנפרד גרסטנפלד בקוננו על כל החתומים על המכתב: "נראה שתיקון עולם משמעו אימוץ של אנטישמים לחיקנו; מזויזם יהודי... ויתור מוחלט על הכבוד היהודי" (2020).

סיכום

אף שבימינו כל מי שנחשד בתמיכה בהשקפות גזעניות הופך מייד למוקצה, הרי שאפילו ביטויים גלויים ו"שערורייתיים" של אנטישמיות אינם זוכים ל"אותה רמה של גינוי מוסרי" (Tobin, 2020a). האמור נכון אף יותר אם האנטישמי הוא אפרו־אמריקאי. קינתו של ריצ'רד כהן בטור מ־1984 שלפיה "מעטים יודעים איך להתמודד עם גזענות שחורה, ונראה שיש בנושא מוסר כפול" בעינה עומדת. נדבך נוסף בבעייתיות הוא נטייתם של אנשי אקדמיה, של פוליטיקאים ושל אנשי תרבות שחורים להגן על הפוגעים. דריק בל, שהיה הפרופסור השחור הראשון בבית הספר למשפטים של אוניברסיטת הרווארד, הגן על שחורים שהעלו על נס את פרחאן והזהיר ש"אפילו מי שמתנגדים נחרצות לחלק מעמדותיו צריכים לשאול את עצמם אם החלקים השלייליים מצדיקים גינוי מלא" (Muravchik, 1995). בשנת 2005, כשפרחאן אירגן את הצעדה של תנועת Millions More, איתגר אברהם פוקסמן, שעמד אז בראש ארגון ADL העולמי, מנהיגים שחורים וביקש מהם להתנער מהאירוע שמארגניו "מכתימים אותו באנטישמיות ובשנאה". בתגובה גינה את פוקסמן איל ההון וכוכב ההיפ־הופ ראסל סימונס, שגם עמד בראש ה־Foundation for Ethnic Understanding: "במילים פשוטות, אתה טועה, יהיר ומפגין חוסר כבוד עמוק כלפי אפרו־אמריקאים" ואף יצא באמירה אנטישמית משלו: "אתה מנסה ללא הפסקה להביא לדמוניזציה של פרחאן בעיני הקהילה היהודית... במה שיכול להיחשב לעוד שיטה לגיוס כספים" (Anderson, 2005).

ב־2019 הייתה זו סיעת חברי הקונגרס השחורים שיצאה להגנתה של נציגת בית הנבחרים אילהאן עומאר, שהיא חברה בסיעה, מנעה גינוי פומבי שלה והתנגדה להחלטה לגנות את מה שהנציגה לוי צ'ייני (נציגת ויומינג) כינתה "השמצותיה האנטישמיות והאנטי־ישראליות הנתעבות". מדובר היה, בין היתר, בציוץ המפורסם של עומאר שלפיו ישראל זוכה לתמיכה בקונגרס "רק בגלל הבנג'מינים", כלומר הכסף היהודי שקונה קולות. במקום לגנות אותה, הקונגרס אישר החלטה כללית שגינתה "אנטישמיות, אסלאמופוביה, גזענות וביטויים אחרים של אי־סובלנות". עומאר המאושרת חגגה את השתלשלות העניינים והתייחסה אליה כאל ניצחון "היסטורי" למוסלמים (Nelson, 2019; Davis, 2019). הסטת תשומת הלב מהאנטישמיות השחורה הביאה למעשה לכך שהקונגרס גם מחק את הייחודיות של ביטוי השנאה העתיק ביותר והמתמשך ביותר בעולם.

מקורות

Altschuler, G. & Summers, R. (2011). Bad rap: Public Enemy and Jewish enmity. In E.G. Pollack (Ed.), *Antisemitism on the campus: Past & present*. Academic Studies Press.

Anderson, M. (2005, May 19). Blacks and Jews split—again—over Farrakhan. *Los Angeles Sentinel*.

Anti-Defamation League. (1992). 1991 audit of anti-Semitic incidents.

Anti-Defamation League. (2018). Farrakhan: In his own words. <https://www.adl.org/education/resources/reports/nation-of-islam-farrakhan-in-his-own-words>

Axelrod, T. (1995, Feb 17). Combatting a 'monumental lie.' *Jewish Week*.

Black for Palestine. (2015). Black solidarity statement with Palestine. <http://www.blackforpalestine.com/read-the-statement.html>

Black Lives Matter. (2016). Partners. <https://blacklivesmatter.com/partners>

Canary Mission. (2012-2021). Samer Alhato. https://canarymission.org/individual/Samer_Alhato

Chamberlain, S. (2021, May 30). BLM co-founder called in 2015 to 'end imperialist project' of Israel. *New York Post*.

Cobb, J. (2016, Mar 14) The matter of Black lives. *New Yorker*.

Cohen, R. (1984, Apr 7). Why the silence? *Washington Post*.

Coleman, M. (1984, Apr 8). 18 words, seven weeks later. *Washington Post*.

Davis, D.B. (1994, Dec 22). The slave trade and the Jews. *New York Review of Books*.

Davis, D.B. (2006). *In human bondage: the rise and fall of slavery in the new world*. Oxford University Press.

Davis, M. (2005, Sept 25). At the CBC conference, a whirlwind of emotions. *Washington Post*.

Davis, S. (2019, Mar 7). House votes to condemn anti-Semitism after Rep. Omar's comments. npr. <https://www.npr.com/2019/03/07/701074291>

Delaney, P. (1979, Aug 20). Blacks seek closer Arab ties. *New York Times*.

Dershowitz, A. (2016, Aug 18). Black Lives Matter must rescind anti-Israel declaration. *Jerusalem Post*. <https://www.jpost.com/opinion/black-lives-matter-must-rescind-anti-israel-declaration-464370>

Ebony. (2015, Jan 9). Dream Defenders, Black Lives Matter & Ferguson reps take historic trip to Palestine. *Ebony*. <https://www.ebony.com/news/dream-defenders-black-lives-matter-ferguson-reps-take-historic-trip-to-palestine/>

Editor. (1984, Mar 19). Jackson and the Jews. *New Republic*.

Farrakhan, L. (2011, Jan 18). Who are the real children of Israel? *Final Call*.

Frady, M. (1992a, Feb 3). Outsider. *New Yorker*.

Frady, M. (1992b, Feb 17). Outsider. *New Yorker*. Friedman, M. (1995). *What went wrong? The creation & collapse of the Black-Jewish alliance*. Free Press.

Gates, H.L. (1992, June 1). The fire last time. *New Republic*. <https://newrepublic.com/article/114134/fire-last-time>

Gates, H.L. (1996, Apr 29 and May 6). The Charmer. *New Yorker*.

Gerstenfeld, M. (2020, Sept 17). Repairing the world by embracing antisemites: American Jews and Black Lives Matter. BESA Center. <https://besacenter.org/black-lives-matter-antisemitism/>

Goldman, A. (1984, June 1). Head of Jewish group says Jackson is an anti-Semite. *New York Times*.

Herbers, J. (1984, Apr 11). Anti-Semitism issue worries party. *New York Times*.

Hollander, R. (2020, Oct 19). The BLM movement and antisemitism. *CAMERA*. <https://www.camera.org/article/the-blm-movement-and-antisemitism/>

Isaacs, A. (2016, March-April). How the Black Lives Matter & Palestinian movements converged. *Moment*. <https://momentmag.com/how-the-black-lives-matter-and-palestinian-movements-converged/>

Jesse Jackson goes to Mideast expecting progress. (1979, Sept 24). *New York Times*.

Jewish Council for Public Affairs. (n.d.). Talking points on Anti-Semitism and Black Lives Matter. <https://www.jewishpublicaffairs.org/wp-content/uploads/sites/10/2015/09/Talking-Points-on-Antisemitism-and-BLM.pdf>

Jewish organizations say black lives matter. (2020, Aug 28). <https://medium.com/@jewishorgssayblacklivesmatter/majority-of-american-jews-in-full-page-new-york-times-ad-unequivocally-black-lives-matter-60ae44e7c305>

Jewish Voice for Peace. (2017). Deadly exchange. <https://deadlyexchange.org/>

Johnson, T. (1979, Aug 23). Black leaders air grievances on Jews. *New York Times*.

Johnston, L. (1979, Aug 16). Black leaders back Young. *New York Times*.

Kampeas, R. (2016, Aug 17). In linking Black Lives Matter with Palestinian cause, Miami lawmaker riles pro-Israel activists. *Jewish Telegraphic Agency*. <https://www.jta.org/2016/08/17/politics/in-linking-black-lives-matter-with-palestinian-cause-miami-lawmaker-riles-pro-israel-activists/>

Kang, J.C. (2015, May 10). The witnesses. *New York Times Magazine*.

Kelley, R.D.G. (2021, June-July). Resisting Israel lobby on campus and in the community. *Washington Report on Middle East Affairs*.

Khaled, F. (2021, May 14). Dem Rep Cori Bush praises Black Lives Matter activist who called for 'pig' police officers to be 'fried like bacon.' *U.S. Sun*. <https://www.the-sun.com/news/2891722/congresswoman-cori-bush-praises-late-blm-activist/>

Khalek, R. (2014, Dec 17). 'Liberation for all': why Palestine is a key issue on the streets of Ferguson. *Electronic Intifada*. <https://electronicintifada.net/content/liberation-for-all-why-palestine-key-issue-streets-ferguson/14124/>

Lapkin, T. (2020, July 13). Black Lives Matter, the Jews and Palestinian nationalism. *Jerusalem Post*. <https://www.jpost.com/american-politics/black-lives-matter-the-jews-and-palestinian-nationalism-634946>

Lawsy, D. (1984, June 28). Nation of Islam leader Louis Farrakhan was condemned by...*UPI*. <https://www.upi.com/Archives/1984/06/28/Nation-of-Islam-leader-Louis-Farrakhan-was-condemned-by/7972457243200/>

Leibler, I. (2016, Aug 17). Has the ADL lost the plot? *Jerusalem Post*. <https://www.jpost.com/opinion/candidly-speaking-has-the-adl-lost-the-plot-464278>

Leibovitz-Dar, S. (2016, Oct 7). Black Lives Matter vs Israel? *Jerusalem Post*. <https://jpost.com/magazine/black-lives-matter-vs-Israel-468994>

Lester, J. (1985, Oct 28). The time has come. *New Republic*.

Lewis, A. (1979, Oct 1). Never again. *New York Times*.

Lipset, S.M. (1990, March 9). Jewish fear, Black insensitivity. *New York Times*.

Mayer, J. (1984, May 16). Racial rift. *Wall Street Journal*.

McSweeney, L. & Siegel, J. (2018, Dec 10). Is the women's march melting down? *Tablet*. <https://www.tabletmag.com/sections/news/articles/is-the-womens-march-melting-down>

Movement for Black Lives. (2020, May). A vision for black lives. <https://m4bl.org/wp-content/uploads/2020/05/CutMilitaryExpendituresOnePager.pdf>

Muhammad, A. (2016, Apr 10). Minister Farrakhan 'sets the record straight.' [Farrakhan interviewed by Sandi Freeman, CNN, 1984]. [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=kjOPkx9eozY/>

Muhammad, E. (1957, Sept 7). The Islam world. *Amsterdam News*.

Muravchik, J. (1995, Dec). Facing up to Black anti-Semitism. *Commentary*.

Nelson, C. (2019, Mar 7). Minnesota congresswoman ignites debate on Israel and anti-Semitism. npr. <https://www.npr.org/2019/03/07/700901834/minnesota-congresswoman-ignites-debate-on-israel-and-antisemitism>

Newfield, J. (1984, March 20). The tragedy of Jackson, the logic of coalition. *Village Voice*.

Norwood, S.H. (2013). *Antisemitism and the American far left*. Cambridge University Press.

Norwood, S.H. & Pollack, E.G. (2020). White devils, satanic Jews: the Nation of Islam from Fard to Farrakhan. *Modern Judaism* 40(2): 137–168. <https://doi.org/10.1093/mj/kjaa006>

Pagano, J. (2016, June 21). Anti-racism erases anti-Semitism. *Tablet*.

Pagano, J. (2018, March 8). The women's march has a Farrakhan problem. *Atlantic*.

Page, C. (2018, March 13). How Farrakhan kills the joy in identity politics. *Chicago Tribune*.

Perry, M. (c. 2002). Perceptions of Blackness and Whiteness in the Middle East. <https://inhouse.lau.edu.lb/bima/papers/Perry.pdf>

Pollack, E.G. (2008). African American antisemitism in the 1990s. In S.H. Norwood & E.G. Pollack (Eds.), *Encyclopedia of American Jewish history*, v.1. ABC-CLIO.

Pollack, E.G. (2011). African Americans and the legitimization of antisemitism on the campus. In E.G. Pollack (Ed.), *Antisemitism on the campus: Past & present*. Academic Studies Press.

Pollack, E.G. (2013). *Racializing antisemitism: Black militants, Jews, and Israel, 1950-present*. Hebrew University of Jerusalem.

Pollack, E.G. (2019, Jan 2). Why women's march leaders only hate 'White Jews.' *Times of Israel*. <https://blogs.timesofisrael.com/why-womens-march-leaders-only-hate-white-jews/>

Pollack, E.G. (2020, July 17). Farrakhan's July 4 warning to 'Satanic Jews.' *Jewish News Syndicate*. <https://www.jns.org/opinion/farrakhans-july-4-warning-to-satanic-jews>

Pollack, E.G. (2021). Robbing the Jews: The antisemitic roots of the Nation of Islam's belief system. *Journal of National Resilience, Politics and Society*, 3(1) <https://www.ariel.ac.il/wp/nrps/wp-content/uploads/sites/145/2021/10/Eunice-G.-Pollack.pdf>

Puddington, A. (1984, April). Jesse Jackson; the Blacks & American foreign policy. *Commentary*.

Raab, E. (1969, Jan). The black revolution and the Jewish question. *Commentary*.

Reelblack. (2019, Jul 21). The controversial Louis Farrakhan (1984). [Video] YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=DX3vcV4QAZQ/>

Reynolds, D. & Maclean, J. (1979, Aug 26). Palestinians gaining from Andrew Young furor. *Chicago Tribune*.

Roberts, M. (1979, Oct 20). A close look at Rev. Jesse Jackson. *Amsterdam News*.

Rosenblatt, G. (2016, Sept 9). What would Heschel Do? *Jewish Week*. <https://jewishweek.timesofisrael.com/what-would-heschel-do/>

Safire, W. (1984, Apr). Let's talk black talk. *New York Times*.

Sales, B. (2021, Apr 22). Conservatives are more likely than liberals to hold anti-Semitic views, survey finds. Jewish Telegraphic Agency. <https://www.jta.org/2021/04/22/united-states/conservatives-are-more-likely-than-liberals-to-hold-anti-semitic-views-survey-finds>

Schneider, W. (1984, May 5). Rising black consciousness may mean more hostility to Jews and to Israel. *National Journal*.

Sharansky, N. (2005, Jan 21). Antisemitism in 3-D. *Forward*. <https://forward.com/opinion/4184/antisemitism-in-3-d/>

Shehab, H. & Baird, B. (2020, July 2). Islamists appropriate Black Lives Matter movement, despite history of anti-black bigotry. *Jewish News Syndicate*. <https://www.jns.org/opinion/islamists-appropriate-black-lives-matter-movement-despite-history-of-anti-black-bigotry/>

Silberman, C. (1979, Dec 29). Jesse and the Jews. *New Republic*.

Skelton, N. (1984, Jul 10). Jackson feels shunted aside and victimized. *Los Angeles Times*.

Stancil, K. (2020, Aug 28). 600+ groups representing over half of Jewish people in US sign full-page ad in NYT to 'say unequivocally: Black Lives Matter'. [commondreams.org. https://commondreams.org/news/2020/08/28/600orgs-representing-over-half-jewish-people-us-sign-full-page-ad-nyt-say](https://commondreams.org/news/2020/08/28/600orgs-representing-over-half-jewish-people-us-sign-full-page-ad-nyt-say)

Street Art United States. (2015). *When I See Them, I See Us* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=F5RY4MjdoXM>

Sullivan, S. & Wootson, C. (2021, May 24). BLM alters debate over Israel, Palestinians. *Washington Post*.

Tobin, J.S. (2020a, June 16). Why can't you get canceled for anti-Semitism? *Jewish News Syndicate* <https://www.jns.org/opinion/why-cant-you-get-canceled-for-anti-semitism/>

Tobin, J.S. (2020b, July 16). Want to fight racism? Begin by resisting BLM ideology. *Jewish News Syndicate*. <https://www.jns.org/opinion/want-to-fight-racism-begin-by-resisting-blm-ideology/>

Tobin, J.S. (2020c, Aug 31). What are Jews who embrace the Black Lives Matter movement endorsing? *Jewish News Syndicate*. <https://www.jns.org/opinion/what-are-jews-who-embrace-the-black-lives-matter-movement-endorsing/>

Torok, R. (2021, June 1.) Intersectional rally draws pro-Palestinian and BLM supporters, denounces Israel. *Los Angeles Jewish Journal*.

Turner, J. (1969, Aug). Black students and their changing perspectives. *Ebony*.

UPI (1984, June 25). Farrakhan calls Judaism a 'gutter religion.' UPI. <https://www.upi.com/Archives/1984/06/25/Farrakhan-calls-Judaism-a-gutter-religion/6715456984000/>

Will, G. (1984, Jul 5). Jackson collaboration with dictators causes nightmares. *Los Angeles Times*.

X, Malcolm (1959, Aug 15). Arabs send warm greetings to 'our brothers' of color in U.S.A. *Pittsburgh Courier*.